

СТАНОВИЩЕ

ОТ

проф. д-р Веселин Асенов Иванов, д.м.,

Катедра „Социална медицина, здравен мениджмънт и медицина на бедствените ситуации“, секция Медицина на бедствените ситуации, Тракийски университет, Медицински Факултет — Стара Загора

определен за външен член на научното жури със Заповед № Р-109-226/25.05.2021 на Ректора на Медицински университет - Варна

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ Научна област 7. Медицина и спорт, професионално направление 7.1. Медицина Докторска програма: Медицина на бедствените ситуации

Тема: Осигуряване на кръв и кръвни съставки в случай на бедствени ситуации

Автор: Д-р Жанина Йорданова Иванова

Катедра: Медицина на бедствените ситуации и морска медицина, Факултет Обществено здравеопазване, Медицински университет „Параскев Стоянов“ — Варна

Форма на докторантурата: самостоятелна форма на обучение

Научен ръководител: доц. д-р Димитър Ставрев, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материал на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна, 2017 г., и Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ — Варна, и включва следните документи:

— Дисертация

— Автореферат

— CD с документи и публикации на докторанта - автобиография в европейски формат с подпис на докторанта; копие на диплома за завършена ОКС „Магистър“; заповед за зачисляване; протокол от изпит за докторски минимум ; протокол от КС с положително решение за готовността за защита и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури; заповед за отчисляване с право на защита; декларация за оригиналност; списък с публикациите, свързани с темата на дисертацията - 4 публикации; копие на публикациите, свързани с темата

на дисертацията; декларация за достоверност на представените документи; други документи, свързани с хода на процедурата.

Докторантката д-р Жанина Йорданова Иванова е родена в гр. Тутракан през 1962 г. Завършва висшето си образование като магистър по специалността медицина във Висш медицински институт- Варна през 1987 г. От 1987 до 1995 г. работи като лекар, завеждащ здравна служба в СЗУ, с. Невша, област Варна. През периода 1995-2009 г. работи като лекар в Районен център по трансфузионна хематология- Варна. През 2007 г. придобива специалност Трансфузионна хематология. През периода 2009-2012 г. е началник отделение „Управление на качеството и контрол на кръвните съставки“ в горепосочения център, а от 2012 г. до настоящият момент е директор на това здравно заведение.

Докторантката има 4 публикации. Ползва английски и владее руски език. Има добри комуникативни умения, способност за работа в екип, креативност, отговорност, организираност.

През месец април 2018 г. е зачислена със заповед на Ректора на Медицински университет- Варна в самостоятелна форма на обучение за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Процедурата по предзащита и отчисляване с право на защита е проведена на разширен КС в катедра Медицина на бедствените ситуации и морска медицина, Факултет по обществено здраве, МУ-Варна на 23.04.2021 г., на който членовете на КС гласуват единодушно готовност за защита на Д-р Жанина Иванова.

2. Актуалност на научната тематика

Актуалността на темата е обусловена от зачестяването на бедствията с различен произход в световен мащаб. Преливането на кръв и кръвни препарати играе съществена роля за медицинските грижи за жертвите на природните и антропогенните катастрофи. В зависимост от вида и мащабите на бедствието редица пострадали имат нужда от кръвопреливане. Необходимо е кръвните продукти да бъдат в достатъчно количество и при това навременно осигурени. Предварителното планиране изисква предварителна оценка на нуждите от кръв и кръвни продукти при събития от такъв характер, набиране на потенциални кръводарители и координация на реакцията при възникване на извънредни ситуации. Явно се очертава необходимостта от изследване на проблемите относно набиране на донори, обработката на кръвта и използването на кръв и кръвни препарати по време на бедствия. При събития от такъв характер безспорно центровете за трансфузионна хематология ще имат огромна роля и от тяхното адекватно функциониране при такива условия може да зависи живота на много пострадали. Особено голяма актуалност дисертационният труд придобива поради проблемите, породени от COVID-19 пандемията.

Във връзка с по-горе изложените факти считам, че избраната от д-р Иванова тема на дисертационен труд е изключително актуална. Целта е с адекватна формулировка спрямо включения в дисертацията материал за изследване, задачите също са пълно и точно определени.

3. Познаване на проблема

Представеният ми за разглеждане дисертационен труд е написан на 188 страници. Съдържа 15 таблици и 25 фигури, 2 снимки, и 5 приложения. Литературната справка включва 197 литературни източника, от които 23 на кирилица и 174 на латиница. Библиографската справка е съвременна, като приблизително половината литературни източници са от последните 10 години. Прави впечатление доброто познаване на литературния материал.

4. Характеристика на дисертационния труд

Дисертацията е със стандартна структура, съдържа всички основни елементи за представяне на дисертационен труд: Увод, Литературен обзор, Цел, задачи и изследователска хипотеза, Материали и методи, Собствени резултати и обсъждане, Изводи, Заключение, Приноси, Литература, Публикации, свързани с дисертационния труд.

Литературният обзор е добре подреден и поднесен, съвременен. В него са разгледани основните характеристики на бедствените ситуации, дадени са кратки исторически данни за кръвопреливанията, вкл. по време на Първата и Втората световни войни, както и исторически данни за кръвопреливането в България. Разгледани са качествата на кръвта и кръвните съставки. Разгледани са критериите (насоките) за кръвопреливане. Според мен най-съществена част от литературния обзор е именно тази, касаеща кръвопреливането при бедствия- проблемите с набиране на кръв, оценка на необходимите кръв и кръвни препарати по време на бедствия, проблемите със снабдяването с кръвни препарати по време на бедствия.

Целта на дисертацията е ясно дефинирана. Задачите са логическо нейно следствие. Материалите и методите са описани подробно. Методите са документален, исторически, социологически, ретроспективен и проспективен анализ, SWOT анализ, статистически методи.

В частта Собствени резултати и обсъждане акцентът пада върху анализ на механизмите за получаване на кръв и кръвни съставки и въздействието на бедствените ситуации върху този процес и върху дейността на Районния център по трансфузионна хематология- Варна. Анализирани е готовността за безвъзмезно и доброволно кръводаряване. Изследвани са редица социо-демографски фактори за кръводаряване като пол, образование, възраст, личен пример и др. Оценени са и редица психо-социални фактори- знания относно процеса на кръводаряване, страх от заразяване, страх от самата процедура и др. Изведени са насоки и алгоритми на поведение при извънредни/бедствени ситуации. Оценена е ролята на информацията за провеждането на дарителски кампании. Направени са препоръки за работа на център по трансфузионна хематология при конкретни бедствия- химически аварии, биологични събития/биотероризъм, радиологично или ядрено събитие, пандемичен грип. Разгледани са специфични проблеми, насоки и алгоритми на поведение, породени от COVID-19 пандемията.

Формулирани са 12 общи извода и са изведени 8 приноса- 3 с теоретичен и 5 с

практико-приложен характер.

Според мен целта на дисертацията е изпълнена и поставените задачи са реализирани.

5. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантката е представила 4 публикации по темата в български списания. В две от тях е единствен автор, а в две е първи автор, което ясно показва нейния принос в научните разработки. Две от статиите са под печат, за което са представени служебни бележки.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд е резултат на анализиран значителен по обем литературен материал по проблема и голям обем собствени изследвания.

По значимост, актуалност и оригиналност трудът притежава всички качества на дисертация за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Варна. Представените материали и резултати напълно съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ- Варна за приложение на ЗРАСРБ.

Въз основа на представения дисертационен труд и изпълнените критерии, определени от ЗРАСРБ Правилника към него и този на МУ- Варна, давам положителна оценка на представения дисертационен труд предлагам на членовете на почитаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „доктор“ на Д-р Жанина Йорданова Иванова в докторска програма по научна специалност „Медицина на бедствените ситуации“.

Изготвил становището:
проф. Веселин Иванов, дм

05.07.2021 г.